

dječaku ili djevojčici, te iz neke udaljenosti kao u uho šapćimo: Ja ću biti dobro dijete, ostavit ću tu i tu manu. — Jednako se može uvjeriti pijance ili ljude drugih nastranosti.

Sugestija! Moćna je to šiba, kojom Couéizam pravi svoja tobožnja čudesa. No taj sistem pretjerava. I sredovječna je filozofija pripisivala znatnu moć našoj fantaziji, ali nikada takovu, da je svemoguća, kako to Coué pretjerano tvrdi. I zagrebački profesor, M. Bujas, mora to priznati. I on je oduševljeni pristaša sugestije i njom liječi kao i Coué. No i on mora razočarano priznati, da njegov učitelj Coué nije ostao u granicama empirije.

I Coué i Bujas ne mogu da uspješno primijene svoju sugestiju na pedagogiju, još manje na svestrano duševno liječenje, jer niječu dušu kao supstanciju različitu od materije tijela, k tome zabacuju i slobodnu volju. Stoga im se i empirija osvećuje. Doskora će nova koja moda poništiti Couéovu modu, jer redovito jedna moda ubija drugu. Po Couéizmu je čovjek automat, marionetta. Protiv toga se buni čovječja narav. I narav će tu konačno pobijediti i porušiti sve umjetne sisteme.

A. P.

Svetost naše Crkve u 19. i 20. vijeku

1. Uopće.

Krist je ustanovio svoju Crkvu, da ljude učini svetima (Ef. 5, 26; Tit 2, 14) pomoću božanske nauke i milosnih sredstava (sakramenata). Ta je Kristova Crkva jedino naša rimo-katolička Crkva. Ona nije nikad odobrila ni najmanji grijeh; njezin je ideal uzor svetosti: Krist. Duh sveti živi u našoj Crkvi i potiče vjernike na svet život. U toj Crkvi imade mnogo redova, koji vode svoje članove putem savršenosti evanđeoske. Stoga je jedino u našoj Crkvi vazda bilo svetaca.

Što je to svetost? Bit svetosti stoji u tome, da nam je duša u milosti posvećujućoj; dakle da nemamo smrtnoga grijeha. Čovjek u tom stanju ljubi Boga i bližnjega i ta ga ljubav goni na kreposti i dobra djela. I to je početak i njega sveta života. No imade i izvanredne svetosti, a ta je onda, ako netko vrši sve kreposti u herojskom stepenu i konačno iza smrti takove osobe sam Bog čini čudesa na njezin zaговор. Crkva konačno utvrdi i priznade ovakovu izvanrednu svetost i službeno. Po crkvenim propisima to proglašenje pripada papi. To on čini kad ove heroje kreposti proglašuje blaženima. To pak biva, kad je sav službeni proces sretno svršio i nedvojbeno su zajamčena barem dva čuda. Konačno blaženika Crkva proglašuje svecem (kanonizira), ako su se iza beatifikacije zbila nova dva čuda na zaговор blaženika.

Ima li svetaca u 19. i 20. vijeku?

Na to nam pitanje odgovara Konstantin Kempf D. I. ovećom knjigom: »Die Heiligkeit der Kirche im 19. Jahrhundert«. On je tu iznio kratki životopis onih lica, kojima je u Rimu već započeo proces i živjeli su u 19. ili 20. vijeku. Tih sada imade 289 osoba nemučenika, a mućenika imade više tisuća. Zanimivi su o tome nekoji podaci.

Od 289 ispovjedalaca je 175 muškaraca i 116 ženskih; dakle ženske zaostaju za muškarcima.

Od 289 ispovjedalaca je već 25 njih podignuto na čast oltara i to 19 je proglašeno blaženima i 6 svecima.

Od 289 ispovjedalaca je pripadalo 219 osoba raznim crkvenim redovima. To je znak, da su redovi i danas škola svetosti. Vidi se to i odatle, što je od 6 svetaca njih 5 i od 19 blaženih njih 14 pripadalo redovima.

Od 289 ispovjedalaca 2 su pape (Pijo IX. u. 1878. i Pijo X. u. 1914), 3 kardinala (Odescalchi u. 1841, Massaja u. 1889. i pariski nadbiskup Richard u. 1908), 21 biskup, svjetovnih svećenika 27, redovnika 108, redovnica 96, svjetovnjaka 32.

Od 70 neredovnika bila su 2 pape, 35 svećenika uključivši kardinale ili biskupe, jedan klerik i 32 svjetovnjaka.

Po narodnosti je od 289 osoba bilo: Hrvat 1 (redovnik Filipović), Slovenaca 1 (biskup Slomšek), Mađzara 1, Portugalaca 1, Poljaka 1, Španjolaca 21, Nijemaca 24, Francuza 74, Talijana 106, Belgijanaca 5, Engleza 3, Nizozemaca 3. Ostalo otpada na druge narodnosti.

Iz broja je mućenika već 227 njih proglašeno blaženima. Između tih su 34 evropska misijonara, a ostalo su urođenici.

2. Popis »svetaca«.

Evo popisa »svetaca« 19. i 20. vijeka prema godinama smrti. Debelim su slovima označeni oni, koje je Crkva proglasila blaženima ili svecima.

a) Ispovjednici:

1801. **Didak od Kadiza, bl.**

1802. Šimun Filipović-Marija Klotilda od Savoje.

1803. Alojzije od Raspetoga. — Jezuald od Reggia.

1804. Antun Silvestar Receveur. — Franjo od Lacumegro. —

Generosus od Premosello.

1805. Josip Pignatelli. — Alojzija Biagini.

1812. **Egidije od sv. Josipa, bl.** — Vinko Morelli.

1813. Dominik Ant. Galli.

1815. **Leopold od Gaiche, bl.** — Franjo Ks. Bianchi, bl. —

Franjo Gaschon — Mihovil Andeo od Corbaria.

1816. **Julija Billiard, bl.**

1820. **Klement Hofbauer, sveti** — Petar de Cloriviere. —

Feliks de Andreis. — Paulina Alojzija de Pinczon.

1821. Elizabeta Seton.

1823. Bartul Menocchio. — Amancije Ferrari.
 1824. **Vinko Strambi, bl.** — Ana Katarina Emmerick.
 1825. Elizabeta Canori Mora.
 1826. **Ivana Antida Thouret, bl.** — Marija Krucifiksa od sv. Rana.
 1828. Ignacije Jennaco. — Dominik Lentini. — Ivan K. Jossa.
 1829. Alojzije Solari. — Vinka od sv. Katarine.
 1830. Maginus Català.
 1831. Vinko Romano. — Alojzija Maurizi.
 1832. Franjo od Ghisone.
 1833. **Bartula Capitanio, bl.**
 1834. **Andrija Hub. Fournet, bl.** — Henriette Aymer de la Chevalerie.
 1835. Alojzija Baudouin. — Magdalena od Canosse.
 1836. Nuncije Sulprizio. — Marija Kristina od Sicilije. — Marija Terezija de Lamourous.
 1837. **Kaspar del Bufalo, bl.** — Terezija Gardi.
 1838. **Ana Marija Taigi, sveta.** — Josip Coudrin. — Josip Fabre. — Elizabeta Bichier des Ages.
 1839. Dragutin Albini. — Ljudevit Lafosse.
 1840. **Stjepan Bellesini, bl.** — Marcelin Champagnat.
 1841. Karlo Odescalchi. — Franjo Mangano.
 1842. **Josip Benedikt Cottolengo, bl.** — Pavao od Recanatia. — Kustella Harpain.
 1844. Hinko Thyssen.
 1846. **Magdalena Postel, bl.** — **Antun Gianelli, bl.**
 1847. Ivan Gvarino. — Vinka Gerosa. — Marija Lataste.
 1848. Antun Pennacchi.
 1849. Bernard Clausi. — Dominik od Majke Božje. — Vid di Netta. — Ljudevit Pavoni.
 1850. Vinko Palloti. — Vilhelm Jos. Chaminade. — Fortunat Redolfi.
 1851. Placid Bacher. — Franjo od Picciano. — Ana Javouhey.
 1852. Franjo M. Libermann. — Filipina Duchesne. — Terezija Eust. Verzeri. — Emilija de Rodat.
 1853. Kaspar Bertoni. — Ivan Roothan. — Andrija Garcia. — Fridrik Ozanam. — Josipa Thanay.
 1854. Ivan Muard. — Modestin od Isusa i Marije. — Joakima od Verduna de Mas.
 1855. Adeodata Pisani. — Marija Krucifiksa di Rosa.
 1856. Lovro od sv. Franje Ks. — Terezija de Vialar. Teodora Gverin.
 1857. Ivan Hám. — Andrija Soulas. — Pavao Capelloni. — Dominik Savio. — Julijana od presv. Sakramenta. Elizabeta Sanna.
 1858. Josip Amand Passerat. — Magdalena de Bengy. — Augustina Aikenhead. — Magdalena Damen.
 1858. **Ivan Vianney, Sveti.** — Dragutin od Abbiategrosso. — Emilija Schneider.

1860. **Josip Cafasso, bl.** — Ivan Neumann. — Ivan v. Tschiederer. — Justin de Jacobis. — Ivan M. Rob. de Lamennais. — Kajetan Errico. — Petar Friedhofen. — Ana Marija Lapini.
1861. Eugen de Mazonod. — Petar Benvenut Noailles. — Marija Kandida.
1862. **Gabrijel dell' Adolorata, Sveti.** — Benildes Romancon — Janja Klara Steiner. — Josipa de Bourg. — Paulina Jaricot.
1863. **Mihovil Garricoits, bl.** — Antun Slomšek. — Franjo od Collodi. — Marija Terezija Dobouche.
1864. Jakov Laval. — Nikola Olivieri. — Filomena Genovese. — Terezija Couderc.
1865. **Magdalena Solija Barat, sv.** — **Mihovila Florez od Sakramenta, bl.** — Adolf Kolping. — Nikola Mazza. — Paula Cerioli.
1866. Anastazije Hartman. — Franjo Croese od Camporosso. — Marijan od Rocca Casale. — Vinko Eduard Dormer. — Marija de Mattias. — Marija Amelija Fristal.
1867. Franjo Seelos.
1868. **Petar Julijan Eumard, bl.** — Ljudevit Ed. Cestac. — Josip Frassinetti. — Marija od sv. Eufrazije Pelletier. — Filomena od sv. Kolumbe. — Marija Barbantini.
1870. Antun Claret. 8
1871. Kerubina Saraceni. — Marija od Providnosti.
1873. Ivan Merlini. — Alojzija Borgiotti.
1874. Emanuel Ribera. — Pavao Ducharne. — Franjo Maione.
1875. Ivan Klaudije Colin. — Benvenut Bambozzi. — Ignacije Falzon. — Antun Vicoso. — Didak de Rejas. — Mihovil de Toro. — Marija de Sales Chappuis. — Adelina Desir. — Marija Alojzija od Isusa. — M. M. Karola Onorio de Vivo.
1876. Agneta Coppola. — Hinko Tornielli. — Leon Dupont. — Terezija Haze. — Katarina Labouré. — Franjka Schervier. — Marija Serafina od Križa.
1877. Placida Viel.
1878. Pijo IX. — Emilija od Hooghvorst (Marija od Isusa). — Veronika Barone. — Marija od Isusa propetog.
1879. **Bernardica Soubirous, bl.** — Antun Chevrier. — Terezija Gerhardinger.
1880. Stjepan od Adoain. — Josipa Rosello.
1881. Šimun Valadier. — Gabrijel Rivat. — Paulina v. Malinokrodt. — Marija Mazzarello.
1882. Paula Frassinetti. — Fany Kestre.
1883. Ivan Stöger. — Mamerције Esqui. — Marija od Isusa (Antoinette Fage). — Marija Veronika Lioger.
1884. Franjo Jos. Rudigier. — Ljudevit od Casoria. — Marija od Isusa (Deluil-Martny).
1885. Adelaida Tini. — Luise de Montaignac.
1886. Josip od Palerma. — Mihelandelo Longo. — Alojzije Palazzolo. — Marija od Upućenja.

1887. Petar Donders. — Marija Soledad Torres. — Klara Bosatta.

1888. Don Bosco.

1889. Vilim Massaja. — Josip Bedetti. — Josip Giraldi. — Damijan Deveuster. — Pijo od sv. Alojzija.

1890. Inocencije Scalvinoni. — Petar Rota. — Ružica Carafa di Traetto. — Marija Vinka Lopez.

1891. Karolina Carré de Malberg. — Doroteja de Chopitea. — Marija Patrocinio. — Katarina Gvanella.

1893. Paskal Attardi. — Dragutin Houben. — Ferdinand Baccilieri. — Augustin Czartoryski.

1894. Konrad od Parzham. — Katarina Volpicelli. — Klara Fey.

1895. Pavao Ginjac. — Alojzije Sodo. — Klara Moes.

1896. Alired Pampalon. — Hinko Chaumont.

1897. **Terezija od Malog Isusa, sv.** — Andrija Beltrami. — Josip Tovini. — Galileo Niccolini. — Marija Celina.

1898. Petar Lopez. — Jakov Clotet. — Alojzije Nannerini. — Kaloger Liotta. — Marija Kasper.

1899. Stjepan Pernet. — Marija od bož. Srca (Droste zu Vischering).

1900. Leonard Murialdo. — Nikola Rodrigvez. — Alojzije Aveilino. — Marija Konsilia. — Rafaela Ybarra de Vilallonga. — Seratija Hugon.

1901. Aleksander de Risio.

1902. Kontardo Ferrini. — Josip Masiá. — Vital Grandin.

1903. Gema Galgani. — Klelija Russo.

1904. Marija od Muke (Chappotin). — Eugenija Joubert.

1905. Valentin Paquay. — Filibert Vrau. — Eksuperije Mas. — Marija Asumpta Pallotta. — Marija Magdalena Bentivoglio. — Elizabeta Higginson.

1906. Ezekijel Moreno.

1907. Dragutin Schilling.

1908. Kardinal Richard. — Kamil Feron.

1910. Franjo Tarin. — Mihovil Rua. — Mihovil Febres Cordero. — Terezija Romero Balmaseda.

1911. Pavao Pijo Perazzo.

1912. Marija od Muke (Tarallo).

1914. Papa Pijo X.

1916. Dragutin de Foucauld. — Ivan Costa de Beauregard.

1917. Rikard Friedl.

1919. Marija Pija od Križa.

1921. Vilhelm Ebenschweiler.

1924. Viktricije Weiss.

1925. Margareta Sinclair.

b) Mučenici.

1801. Jakov Tsiu i drugovi mučenici u Koreji. — Mučenici u Japanu. — Plojedini (progoni u Kini gotovo kroz čitavi 19. vijek.
 1814.—1850. **Blazeni 75 mučenika iz Anama i Kine.**
 1815.—1880. Gotovo neprestani progoni u Koreji.
 1820.—1841. Progoni u Anamu pod Minh-Menhom.
 1830. Početak progona u Rusiji.
 1834. Odorih od Collodia.
 1839.—1846. **Blaženih 79 mučenika iz Koreje.**
 1840. **Gabrijel Perboyre, bl.**
 1841. **Petar Alojzije Chanel, bl.**
 1847. Blaž Marmouton.
 1847.—1883. Progon u Anamu pod Tü-Dükom.
 1855. **Abba Ghebre Mihovil, bl.**
 1855.—1862. **Blažena 33 mučenika iz Anama i Kine.**
 1856.—62. 1744 časna mučenika iz Tongkinga.
 1856. Progon u Japanu.
 1856. Progon u Japanu.
 1860. **Jedanaest blaženih mučenika iz Damaska.** K tome još mnogo mučenika u Siriji.
 1861. **Bl. Hermosilla s tri drugarice u Tougkingu.**
 1862. Pavao Emilije Reynaud.
 1867.—1873. Progon u Japanu.
 1868. Franjo Crusats.
 1871. Mučenici pariške komune.
 1884. Petar Gélot.
 1885.—1887. **22 bl. mučenika od Ugande.**
 1885. Hinko Macé.
 1898. Viktorin Delbrouck.
 1900.—1904. Žrtve boksterskog ustanka u Kini.
 1908. Leon Heinrichs.

3. Hrvat Šimun Filipović.

Kempf donosi o našem Filipoviću ovo:

Časni Šimun Filipović, franjevac, rođio se 30. rujna 1723. u Senoaku kod Biele u Bosni. Roditelji su mu bili tvrdi katolici (Beatif. et Canon. S. D. Simonis Philippovich, Positio super Introductione Causae, Romae 1875). U svojoj 19. godini stupi u franjevački red. Škole je dovršio u Italiji i zatim se vratio u Bosnu, da se ondje posveti dušobrižništvu. Muhamedanci su onda silovito postupali s katolicima. Kada mu je bilo 50 godina zamoli svoje starješine, da bi ga riješili vanjskih poslova, te bi se mogao više posvetiti kontemplativnom životu. Molba mu je uslišana. Tako se on povuče u samostan u Ripatransone u Markama (Italija). Tu je još dugi niz godina prednjačio svojoj braći kao sjajan uzor. Bog ga je obdario mnogim vanrednim darovima. Blaženu je Djevicu nježno ljubio. Svoj je sveti život završio 9. svibnja 1802.